

Pri skontranju, ki se je zgodilo dne 30. aprila t. l. se je pribilo, da so svote v blagajni prekosile za ta dan dočeno računsko stanje. Ako se torej v vknjiženju izdatkov ni izvršila pomota, se je torej po zabilo v knjižiti dohodek občine, kar se mora grajati. Občinsku uradu se naroči, da skrbi zato, da že račun za leto 1909 čimpreje uredi. Potem naj izvrši občinski urad zopetno skontranje blagajne; o uspehu se mora tu-sem tekom 3 tednov poročati.

Nadalje se je pri omenjenemu skontranju vidilo, da so se pojavile z ozirom na ravnanje z svoto vložne knjižice posojilnice v Celju št. 2516 sledče občino o škodujoče pomote:

Vložbe in dviganje, ki se je izvršilo na omenjeno knjižico so se do včetno dne 27. februarja 1906 izvršene pod J. A. 47/05 v občinski blagajniški knjigi zaračunljene vloge po 2000 K in na istem dnevu izvršene, pod J. A. 40/06 zaračunjenega dviganja po 44 K 41 h vse zaračunile.

Nadalje se je dne 11. februarja 1907 izvršeno dviganje po 146 K 21 h, dne 23. marca 1909 izvršeno dviganje po 18 K 11 h in dne 17. avgusta 1908 izvršeno dviganje po 350 K v občinski blagajniški knjigi pod J. A. 16/07 oz. 1909 in 317/08 zaračunjeni. Ne vknjižene pa so bile nasprotno vloge od 31. maja 1006 z 2500 K in dviganja od 15. novembra 1906 po 4400 K, od 3. avgusta 1907 po 145 K in od 2. novembra 1907 po 600 K. Vsled nezaračunjenja te vloge v znesku 2500 K in imenovanim dviganj v skupnem znesku 5145 kron bila je občina oškodovana za 2.645 kron.

Nezaračunjenje omenjenih svot se je že leta 1908 v pisarni okrajnega odbora opazilo. Z odlokom vladnega komisarja za okraj Celje z dne 6. junija 1908 (št. 643) se je občinski urad na to opozorilo. Potem se je v izkazilu za dohodke in izdatke občine za 1. 1907 v rubriki dohodkov 12 sledče točko vknjižilo: „Pod J. A. 47 ex 1906 vložena in pomotoma kot izdatek vknjižena svota 2000 K“. Vsled tega se je tudi v blagajniški knjigi dobijenemu preostanku za 1. 1907 svoto 2000 K pripisalo. S tem popravkom računov znaša se z 2645 K označeno oškodovanje občine za 2000 K na 645 kron.

To sveto naj se pod označbo „Poznejše plačilo za v letih 1906 in 1907 na vložno knjižico posojilnice v Celju št. 2516 dvignjene, ne pa zaračunjene svote“ in s citiranjem tega odloka v občinsko blagajniško knjigo vpši. Ako bi se pri zopetnemu skontranju ne našel tej svoti odgovarajoči preostanek, mora občinski blagajnik to sveto poplačati.

Za nadaljnjo pregledanje računov nima dejelni odbor povoda. Omeniti se pa mora, da bi se te napake ne mogle zgrediti, ako bi občinski zastop le malo pazil na premoženje občine. Le ta okoliščina, da začasa omenjenega skontriranja vložbe v blagajniških knjigah niti numerirane niso bile, zadostuje za dokaz, da občinski zastop skozi celo leto blagajne skontriral ni in da ni našel nikdar povoda, da bi se prepričal o stanju računov tekom leta. Vso odgovornost za pravilnost računov se je izključno pripustilo tujniku (Percu!).

To je tako važno z ozirom na dejstvo, da ima občina letno več kot 30.000 K prometa!

Sicer je natančno ravnanje z občinskimi denarjem in pregled obveznosti občine brez glavne knjige, kakor se je vodila do 1. 1890, popolnoma izključeno. Vsled tega se občinskemu uradu naroči, da najkasneje tekom 3 tednov tako glavno knjigo naloži in o tej zadevi tuksem poroča.

Z ozirom na omenjeno nemarnost, ki jo je zakrivil ves občinski odbor, naroči dejelni odbor občini, da poplača troške, ki so nastale vsled omenjenega skontriranja blagajne v znesku 60 K 30 h tekom treh tednov iz občinske blagajne na dejelno davkarju v Gradcu.

To se daje naznanje obenem vladnemu komisarju za okraj Celje in pritožitelju.

Gradec, 10. avgusta 1910.
Deželni odbor štajerski.

To je torej tisto „lepo“ in „čisto“ delovanje prvaških občinskih odbornikov v okolici Celja! Škandal je naravnost velikanski... Res je namreč in nikdo ne more tega zanikati:

1. da občinski odbor niti glavne knjige ni imel, iz katere bi bili računi o premoženju razvidni. Prejšni nemški odbor je vodil to prepotrebno knjigo. Prvaki pa so jo takoj zavrgli. Zakaj? Ali so morda hoteli, da bi nikdo ne vedel in ne razumel, kaj je z občinskim premoženjem??

2. da se občinski odbor z županom vred za blagajno in knjige skozi celo leto brigalni. Vso odgovornost so pripustili pisarju Percu!!! Ta in kasir sta lahko delala z občinskim denarjem, kar sta hotela!!! Niti adirane niso bile svote v knjigah.

3. Občina ima letno 30.000 kron dejavnega prometa. Ves ta denar bi lahko izginil, ker se nobeden občinsk mož zato ni brigal. To je skrajna nemarnost, ki smrdi do neba!

4. V občinski blagajni je primanj-

kovalo 2.645 kron. Ta denar je ednostavno glasom vknjiži izginil! Kdo je ta denar vzel ali kdo je kriv napake? 1000 K se je sicer pozneje povrnilo, ali vse to šele, ko je dejelni odbor na pravil revizijo! Brez revizije bi tudi teh 2000 K nazaj ne prišlo! Ostalih 645 kron pa še danes manjka! Vsled tega jih bode moral kasir poplačati iz lastnega žepa.

5. Revizija je koštala precejšno svoto denarja. To svoto se bode plačalo iz občinske blagajne. Davke kmetov mečjo slovenski hujščki torej skozi okno, — s krvavimi kmetskimi denarji poravnajo svojo brezvestnost in svojo nemarnost!

Kmetje morajo torej lumperije slovenskih prvakov plačati!

Boj še ni dokončan! Pritožba se je vložila in skoraj gotovo je, da bode oblast zaradi prvaških sleparij volitve razveljavila. Potem, neodvisni kmetje, vas bodo zopet na volišče poklicali. Naj kričjo sleparji, da so „zmagali“ — čas bo prišel, ko jih bodo kmetska nevolja k vrugu pognala!

Dopisi.

Zgornjeradgonski okraj. Koncem meseca julija obdržal je okrajni zastop zgornjeradgonski plenarno sejo, kjer se je tudi okrajne račune za leto 1909 predložilo v svrhu odobrenja. Doklade niso večje ne manjše kakor poprej, ko je bil še Wratschko okrajni načelnik; znašale so namreč 27%. Čudno je pa pri temu le sledče: Iz raznih strani se namreč čuje govoriti, da je blagajnik Skerlec po odobrenju računov baje dejal, da se mu dolguje še 1900 K. Ta denar da je moral baje pri izplačevanju v edno posoditi. Baje je tudi rekel, da je ta svota že kapital, ki ga ne more neobrestovano ležati pustiti in da zahteva vsled tega 6% obresti... Davkoplăčevalci so hudo razburjeni in vprašajo vsled tega prav odločno: Ali je blagajnik Skerlec to res dejal in ali je njegova trditve tudi resnična?... Na vsak način je presneto čudno, da se je v teh dveh letih toliko dolga napravilo. Saj se vendar ni prav nič posebnega pri cestah in zgradbah naredilo. Nasprotno se je v preteklih dveh letih vsled suše še mnogo manj šotra rabilo kakor prejšne čase. Kako so svoj čas gotovi hujščki g. Wratschka psovali in obrekovali, ki je vendar v okraju tako izbornno gospodaril! Seveda, g. Wratschko ni uganjal nobene nepotrebitne prvaške politike. Ali gospodarskega dela je jako veliko izvršil. Pod načelstvom g. Wratschka so se gradile ceste, ki so zdaj deloma povsem zanemarjene (tako n. p. v Ščavnici cesta proti šolskemu poslopju). In vkljub temu, da je g. Wratschko gradil ceste, vendar ni okrajnih doklad zvišal in tudi ni nobenih dolgov okraju napravil. G. Wratschko je bil 17 let okrajni načelnik in posrečilo se mu je, da je okraj pred dolgo varoval. Ja celo železniški proces je odvalil od okraja. Prvaki pa, ki so imeli tako veliko jezo proti njemu, napravili so v dveh letih 1900 K dolga. Ko bi bil Wratschko

vsakih dveh let toliko dolga naredil, si lahko vsakdo izračuna, v kakšni položaj bi bil okraj prišel. Ja, ja, tako se godi prevzetem! Kmetje se še spominjam, da se je z možnarji strehalo, ko je bil Terstenjak za okrajnega načelnika izvoljen. Morda je zastop smodnik za to strejanje še danes dolžan. „Slov. Gospodar“ je takrat bahato pisaril, da bode zdaj „slabemu“ Wratschkovemu gospodarstvu konec. Ljubi Bog, kako se marsikdo moti. Nekateri so res mislili, da bode Terstenjak vse bolje naredil. Zdaj pa vse vsakdo, da je ta možkar za vodstvo okraja preslab. Ob novem letu bodo že slišali, koliko novih dolgov se je za leto 1910 napravilo. In v bogi dakov plačevalci bodo moralni bržkone zopet višje doklade plačevati. Ni čuda, da je tako daleč prišlo. G. Wratschko smo mnogokrat videli, kako je ceste inšpiciral; pri zgradbah mostov bil je vedno sam navzoč. Sedanjega okrajnega načelnika se pa nikdar in nikjer ne vidi. Ni čuda, da imamo mi kmetje vedno vsi skrbi in da se tudi tisti, ki so Trstenjaka volili, že hudo kesajo. Vbogi okraj zgornjeradgonski! Gospod Kuncl, kaj pa Vi pravite k temu?..

Davkoplăčevalci.

Dobje pri Planini. V zadnji številki „Štajerca“ omenili smo nekoliko slabo gospodarstvo in pristransko postopanje občinskega odbora v Dobji na komando župnika Vurkela, danes pa hočemo omeniti pristransko postopanje nevernega Tomaža, kateri je slučajno Doboski župan, v zadavi razdelitev državne podpore in odpisa davkov: Pred nekimi leti bila je toča in podelilo se je poškodovanim posestnikom občine Dobje nekoliko denarne podpore. Kakor samo ob sebi umevno in tudi oblastveno zauzorno ima se podpora razdeliti med najbolj revne in potrebne posestnike, kateri so zadolženi, imajo veliko otrok itd. Ali tukaj v Dobji se na te važne temelje ni celo nič oziralo. Prvo in največje podporo je dobil župan sam, potem njegov brat in njegov sorodnik, najbolj revne in potrebne osebe so izpuštili. Ravno tako se je godilo lansko leto pri odpisu davka. Neverni Tomaž kot župan bi bil rad odklonil vsakemu napredno mislečemu odpisu davka, samo sebi in svojim sorodnikom ne, i besedami da oni niso potreben. Ja, ja, zakaj pa si se silil za župana; ali si mislil, da se samo županom davek odpisuje? Najbolj čudno bilo pa je to, da je cenilno komisijo v Dobji samo eden cenilec zastopal, ostali so pa samo cenilne zapisnike podpisali, aka ravno o njih vsebini niso bili prepricani. Sicer pa je nam znašo, da ta luma prije izhajajo od modrega gospoda župnika Vurkela. Tej Vurkellevi hujškarji se bodo moralo enkrat konec napraviti, in povedali mu bodo resnico v obraz, tako da si bode zapomnil. Omenili bodo tistokrat tudi njegove razmere v Gornemogradu, tam kjer je kaplanoval, in ne bodo izpuštili Malike in nočnega čuvanja Kolanca. Srečno Vurkelt, pa na svidenje!

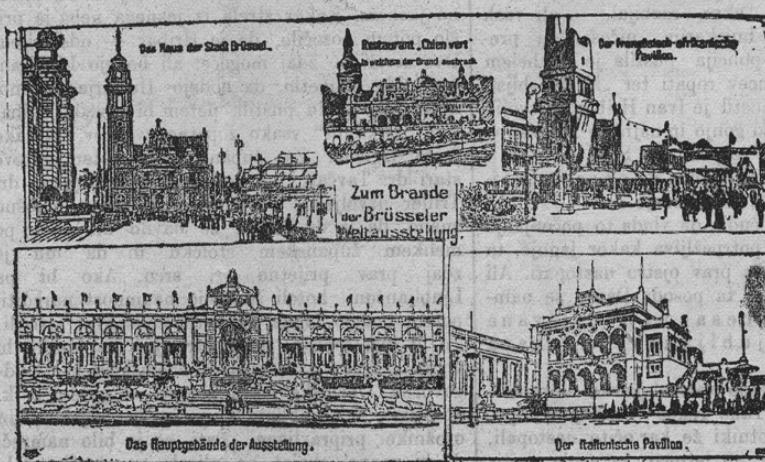
Vsevedež.

Občinske volitve v Žičah.

V Žičah se kaj poteguje znani Brglez, sedaj še v službi kneza Windischgrätzta, da bi

Svetovna razstava v Brüsselu.

(Glej dve slike.)

Poročali smo že zadnjič, da je svetovna razstava v glavnem mestu Belgije skoraj popolnoma pogorela. Danes prinašamo tudi tozadovne slike. Požar je napravil najmanj za 500 milijonov frankov škoda. Že iz te svote je razvidno, kako grozivo so plameni divjala. Nastal je ogenj pri električni uredski vleči „Kurschlussa“. Požarne brambe niso bile kos grozovitemu elementu. Tudi razstavljenih predmetov se večidel ni moglo rešiti. Veliki del te-

dazil s pomočjo svojih trabantov, kateri so nam vsem dobro znani, na županski stolec. Čuje pa kmeti, volilci in davkoplachevalci, kaj se godi na tihem za vašim hrbotom. Govorilo se je: „Da bi le vsaj eno perijodo dobili večino v naši občini, potem jim jo zopet prepustimo!“ Verjamemo, da bi v tej perijodi, katere še nimate, na m nakupičili ogromno novih davkov in stroškov, katere bi še mogli naši otroci za nami s krvavimi žulji plačevati, ter bi se s težkim srcem spominjali pradedov. Zvedeli smo tudi: Organista nam hočejo vriniti za vedno na hrbel, kot pijačko, baje ga potem nameravajo nastaviti stalno s 600 K (šest sto kron) letne plače in še mu na vrh temu določiti penzijo. Občinsko ubogo hišo, katera se bode v kratkem na dražbo prodajala, denar pa vložil za uboge — misljijo na občinske stroške kupiti, ter za svojo porabo imeti. Stala bode čez 3000 kron. Torej tudi te stroške bi nam radi vrinili. Še druge stroške, o katerih bodemo drugokrat govorili, bi nam radi napravili, ako dobijo večino v občini. Treba je torej resno pomisliti vsakomur, komur odda svoj glas na dan volitve. Sedaj še je čas — potem bode prepozno, kajti po toči zvoniti je zastonj. — Tudi je eden izmed znanih agitatorjev rekel: „Jaz pridev gotovo v odbor, in potem bode tako, kakor bodem jaz rekel — kar so naši pradedje zamudili, moramo mi popraviti.“ — Tako torej, že sedaj prežite na plen, kakor v srednjem veku hlapci roparskih vitezov, ki so napadali mimoidoče potnike ter jih oropali vsega imetja, pa ne vemo, če ne delate ravnina brez gospodarja.

Komaj in komaj smo poplačali stare dolgove in stroške, da so se sedaj občinske doklade znižale od 90% na 35%, pa biradi ta občinski odbor ovrgli ter nam potem nakupičili take ogromne stroške. — Torej kakor vidite, tukaj se ne gre za nikako politično stvar in za nikakoršne narodne stranke najmanj pa za vero — ampak samo — dakovplačevalci, za vašiep! Trosijo se laži in meče se vam pesek v či, a ne dajte se preslepititi, bodite oprezni in se varujte tistih, ki hodijo okoli v ovčji oblek, znotraj pa so divji volkovci.

Radovedni smo pa tudi na g. Claricija kot oskrbnika velečjenjega preblagega gospoda kneza Windischgrätzta, ako se bode tudi sedaj udeležil te volitve, napram tem raznim stroškom v smislu njegove izjave, katero je dal svoječasno v „Grazen-Tagblattu“; Udeležil sem se volitve v Žičah samo „aus Wirtschaftsgründen“ (gospodarskih vzrokov). Pa za temi „Wirtschaftsgründen“ sind andere Gründe — kaj ne gosp. Clarici in Brglez?

znamenite razstave leži zdaj v plamenih. Prva naša slika (stran 2) kaže glavna poslopja razstave pred požarom. Zgoraj (od leve strani proti desni) najpive krasno palačo mesta Brüssel, potem restavracijo »Chien vert«, v kateri je požar nastal, nadalje velezanimivi francoško-afričanski paviljon. Spodaj pa je na levem glavno poslopje razstave, na desnem pa italijanski paviljon. Vsa ta poslopja in z njimi še stotero drugih je ogenj seveda popolnoma uničil. Druga slika (stran 3) pa nam kaže grozne posledice požara samega. Zgoraj vidimo ogenj, kakor ga je bilo opazovati v noči od 14. na 15. avgusta. Spodaj pa je naslikan pogled na razvaline od ognja uničenih poslopij. Požar v tej razstavi je pač eden največjih, kar jih pozna zgodovina. Prav čudeti se je, da ni pri tem velikanskom požaru nikdo svoje življenje izgubil.

Novice.

Pobrež-St. Vid pri Ptaju. Napredna

zmaga je popolna. Naši kmetje so vrgli Tomba-

hovo bando na celi črti. Zmagali smo v

vseh treh razredih. V II. razredu smo do-

bili 24 glasov, prvaški nasprotniki pa le 8.

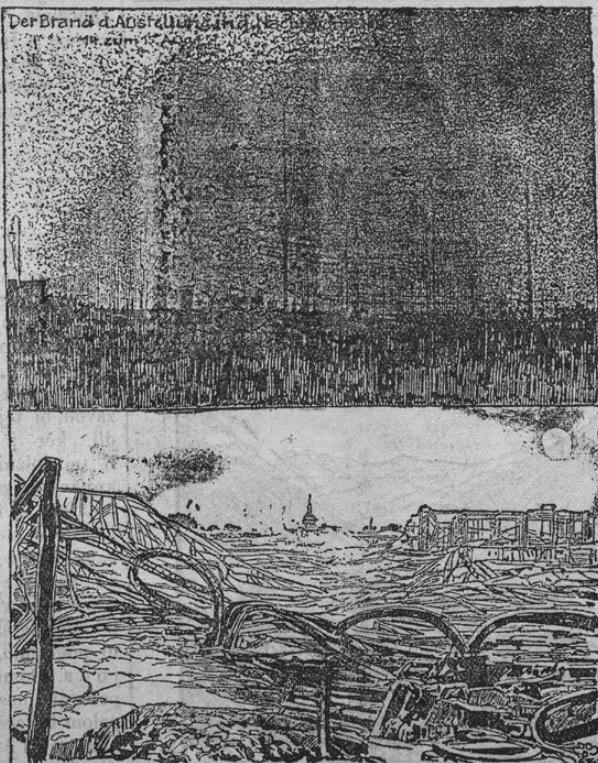
V I. razredu pa so bili naši možje ednoglasno

Živeli volilci!

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Narodni dnevnik“ pač ne vè, kaj bi v teh vročih dneh kislih kumaric načeščaril. Zato objavlja zdaj neprehnomo članke pod naslovom „Hribar in Ornig“. V teh člankih se poteguje z naravnost gnušnim klečplaztvom pred Hribarjem za tega potrditev. Ti smešni in podli članki sedva niso imeli nobenega vpliva na vladino odločitev, kajti oslovski glas ne gré v nebesa in Hribar vkljub temu ni bil potrjen. V svojih nizkih člankih pa pogreva „Narodni dnevnik“ tudi vse impertinence, vse laži in vso obrekovanje, ki so je spravile razne iz našega uredništva vurnjene osebe v svet. Vse laži, ki so se tekom let proti g. Jos. Ornigu objavile, prinaša zdaj „Narodni dnevnik“. Falot pravzaprav ne zasluzi odgovora. Ali vendar mu bodeomo v kratkem tako brezobjzirno posvetili, da si bode zapomnil, kdaj je čast kradel. Mi vemo prav dobro, katera denuncijantovska duša čepi za temi članki. Sicer pa za danes le zahtevamo, da se naj avtor omenjenih člankov oglaši, ako ima le toliko poštenja v sebi, kolikor imajo Spindlerjeve pesni poezije v sebi. To gotovo nivelo. Torej vun z imenom, da se te more za ušesa pred sodnijo potegniti. Sicer pa vemo, da bode falot skrivno naprej streljal. In ako se Spindler toži, potem napravi takoj „častno izjavo“. O stvari še govorimo!

Figa v žepu. Naš prijatelj Tebničmar nam piše: Avstrijski naš cesar je znan kot izredno pogumen mož. To je dokazal že kot mla-

deniški vojvoda, ko je na krvavem bojišču smrti v obraz gledal. Mi ta pogum razumemo. Čudno se nam pa vendar zdi, da se naš cesar ni vstrasil — celjskega „Narodnega dnevnika“. Par tednov sem se je menda pri urednikih tega lista „pamet skrila v krovte luknje“. „Narodni dnevnik“ divja in besni, da gledajo zdravniki že po prisilni srajci. Temu drugače tako vodenemu listu, katerega čitanje je pri gotovih boleznih veliko bolj prizorocati nego grenko sol ali „mutterbleterje“, ne gré v glavo, da naš cesar ni hotel ljubljanskega Ivana Hribarja potrditi za župana. „Narodni dnevnik“ je pisal članek za člankom in uredniku je tekel krvavi znoj raz čela. „Hribarja se mora potrditi“ je kričal in mislil, da se ga bode cesar na Dunaju zbal in da bo takoj tekel po gosje pero ter podpisal Hribarjevo potrjenje. Ali čudom čuda, cesar se Lojzeta Spindler ne boji. Morda celo njegovega lista ne čita. In cesar ni potrdil Hribarja. Spindler in drugi uredniki „Narodnega dnevnika“ pa stiskajo zdaj figo v žepu. Čujemo, da hočeta Spindler in Lesničar celo na Srbsko odpotovati. Tam ju bodejo gotovo bolj vpóstevali. Kralj Peter se bode takih možicev gotovo bal in ju bode vbozal. Pri nas pa nimata sreče . . .

V Pragerhofu pričela je prvaška gonja v zadnjem času z neverjetno predzrnostjo nastopati. Gotovi ljudje se menda samo zato po železnici vozijo, da v težki službi izmučene uradnike in železničarje psujejo ter nadlegujejo. Prve škandale je povzročil znani pretepač in mašetar Jeza iz Ptuja. Zdaj pa ga nekatere „boljši“ Slovenci že v surovosti prekašajo. Dokaz temu slediči slučaj, ki se je izvršil predpreteklo sredo na postaji v Pragerhofu. Prišla je tja družina Reich. Oče je nadučitelj v Št. Janžu dr. p. Z njim sta bila navzoča tudi dva sina, od katerih je prvi profesor na gimnaziji v Mostaru, drugi pa uradnik banke „Slavije“ in rezervni častnik. Obadva sta seveda do kosti zagrižena pravaka. Stopila sta k blagajni in zahtevala v slovenskem jeziku vozne listke. Uradnik jima je ustregel, v kolikor ju je razumel. Neko besedo pa ni razumel in je vsled tega trafikantinjo gospo Novak prošil, naj mu po nemško pove. Gospa je pa odgovorila, da znata gospoda itak dobro nemško. Vsled tega, ki je eden Reichovih fantov v nemškem jeziku klofuto ponudil. Pač lepo za rezervne oficirje in c. k. profesorje, da hočejo ženske pretepati! Vkljub temu, da se jima je karto dalo, šel je bančni uradnik Reich v pisarno in zahteval pritožbo knjigo od uradnika g. Balder, to pa zopet nalašč v slovenskem jeziku, katerega uradnik ne razume. Reich je pričel potem skakati in divjati kakor pijana baraba. Ko so ga opozorili, da naj se dostojno vede, udaril je uradnika z vso močjo v obraz. Zdaj so ga seveda železničarji prijeli in poklicali orožnika. Take lopovčine delajo prvaški hujščaki nalašč, samo da bi uradnikom službo otežkočili. Opozarjam železniško oblast, naj strogo pazi, da se takim falotskim napadom enkrat za vselej konec napravi. Oče Reich naj se sramuje za svoje sinove. Opozarjam pa tudi zlasti oblast v Mostaru na hujškočega profesora Reicha. Enkrat mora biti temu nesramnemu izzijanju srbskih priateljev in panslavističnih hujščakov konec!

Fazarinci v celjski okolici so zelo hudi na našega urednika K. Linharta, kér se je ta upal brez njih dovoljenja na volilnem shodu v Celju govoriti. V „Narodnem dnevniku“ je bilo celo čitati, da bodejo ti prvaški „Fazarinci“ in „Sameci“ našega urednika tožili, kér jim je ta baje očital, da so obogateli na občinske stroške. Hm, hm, kolikor nam je znano, je Linhart v resnici trdil, da Fazarinc, Samec in še nekaj ednakih „narodnjakov“ pri občini prav lepe „kšeften“ delajo, da se jim vse dovoli, da so vedno na „komisijonah“, da smejo imeti gostilne vedno „čez uro“ odprte in vživajo veliko milost pisarja Perca. Vse to je menda g. Linhart dejal in vse to je resnica! Zato naš urednik pač hladnokrvno pričakuje tožbo Fazarincev. Dosedaj pa še nič ne ve o tej tožbi. Mislimo, da se je „Narodni dnevnik“ prav debelo zlagal, kakor je to že njegova navada in da se Fazarinci sploh ne upajo tožiti, kér se bojijo, da bi se jim pred sodnijo naravnost gorostasne stvari dokazale. Srce jim je padlo v hlače, predno so prišli k sodniji ...